

Verslag proces Mutual Gains Approach BZOB-Oost

16 maart 2018

Van: Thijs Kraassenberg

Aan: alle deelnemers aan de gespreksronde Mutual Gains proces BZOB-Oost

1. Vooraf

De gemeente Helmond onderzoekt een mogelijke uitbreiding van Bedrijventerrein Zuid-Oost Brabant (BZOB-Oost). Gebleken is dat over deze grote ontwikkeling verschillend wordt gedacht in de gemeente. Eind 2017 is Thijs Kraassenberg van WesselinkVanZijst door de gemeente Helmond gevraagd een proces te begeleiden op basis van de Mutual Gains Approach (MGA) rond een mogelijke uitbreiding van Bedrijventerrein Zuid-Oost Brabant (BZOB).

Het was de wens van de gemeente om voorafgaand aan de gemeentelijke verkiezingen van 21 maart inzicht te krijgen in hoe direct betrokken mensen en organisaties aankeken tegen een mogelijke uitbreiding, de onderliggende belangen en zorgpunten en indien mogelijk contouren van oplossingsrichtingen. Voor deze opdracht heeft de gemeente een lijst met betrokken (groepen) stakeholders opgesteld en zijn deze benaderd door wethouder Van Bree en wethouder Smeulders met een bestuurlijke uitnodiging om deel te nemen aan het MGA proces. Uiteindelijk hebben alle geselecteerde stakeholders hieraan meegewerkt. Gedurende het traject hebben twee stakeholders en enkele bewoners aangegeven het overleg te willen stoppen. Nadien is met hen contact geweest over deze beslissing.

In de (inhoudelijke) voorbereiding van de gesprekken heeft de heer Kraassenberg gebruik gemaakt van publieke bronnen. Enkel openbare informatie is daarbij gebruikt.

In de gesprekken kwamen verschillende termen voorbij; BZOB-Oost, BZOB-bos, Brouwhuisse heide. In dit verslag is er voor gekozen om als onderwerp en aanleiding van de vraag BZOB-Oost te hanteren.

De informatie uit alle gesprekken levert een beeld op dat in deze rapportage is weergegeven. In het rapport is niet terug te zien wat individuele stakeholders hebben aangegeven. Daarnaast zijn niet alle gegevens uit de gesprekken in het verslag gekomen. Er is een samenvatting gemaakt.

2. Mutual Gains Approach

De Mutual Gains Approach (MGA) is ontwikkeld en vormgegeven binnen het *Program On Negotiation* van Harvard, MIT en Tufts University. Een MGA proces is gebaseerd op een systematische aanpak waarbij (vertegenwoordigers) van belanghebbenden worden betrokken bij onderhandelingen en dat aan hun belangen recht wordt gedaan. Daarbij worden vier stappen onderscheiden:

1. Voorbereiding
2. Creëer waarde
3. Verdeel waarde
4. Zorg voor opvolging

Via duidelijke stappen wordt toegewerkt naar een resultaat dat van waarde is voor stakeholders en daarmee op steun kan rekenen. Een MGA proces vraagt van deelnemers om een vastomlijnd beeld van de gewenste eindsituatie los te laten om op basis van belangen een onderhandeling te voeren om overeenstemming te bereiken.

3. Deelnemers

Er is gesproken met (vertegenwoordigers van) de volgende groepen stakeholders:

- ◆ Wijkraad Brouwhuis
- ◆ VNO NCW Helmond-Peelregio
- ◆ Opstellers Intentieovereenkomst
- ◆ Landschapspark Kloostereind
- ◆ Direct omwonenden noordkant
- ◆ Direct omwonenden zuidkant
- ◆ Stichting Bedrijventerreinen Helmond
- ◆ De Vereniging Industrieel Contact Helmond
- ◆ Provincie Brabant
- ◆ Gemeente Helmond bestuurlijk
- ◆ Gemeente Helmond ambtelijk

Er zijn 5 (groepen) stakeholders vanuit bewoners gesproken. Om daarmee betrokken belangen van burgers zoveel mogelijk deel van dit vraagstuk te maken. Gedurende de periode van de opdracht heeft een extra bewoner zich gemeld en met deze persoon is ook gesproken.

4. Proces

De betrokken stakeholders toonden zich allen bereid in gesprek te gaan en stelden zich open op. Ook met de personen die tussentijds het overleg zijn gestopt, is constructief contact geweest. Mensen hebben hun zorgen uitgesproken, behoeften aangegeven en soms oplossingsrichtingen aangedragen. De aanleiding, een mogelijke uitbreiding van BZOB, zorgt om verschillende redenen voor emoties. Die werden ook zichtbaar en besproken in de gesprekken. Daarnaast waren er soms ergernissen over het ontbreken van informatie over de mogelijke uitbreiding van BZOB-Oost. Het gebrek aan informatie over de plannen en eventuele consequenties maakte het voor sommige mensen moeilijk om zich een voorstelling te maken en concreet op onderwerpen in te gaan.

Met een deel van de stakeholders is na het gesprek nog contact geweest om onderwerpen nader te bespreken. Dat ging over vragen over de voortgang, inhoudelijke vragen of over de betrokkenheid van mensen bij het MGA proces. Bij de inhoudelijke vragen heeft de gemeente Helmond geholpen met de beantwoording.

5. Resultaten

Tijdens de gesprekken zijn de nodige onderwerpen naar boven gekomen waar betrokken stakeholders zich verschillend over uitten. Dit liep uiteen tussen grote zorgpunten, het proces dat is gevolgd, afspraken uit het verleden en overige ontwikkelingen in het gebied. Deze onderwerpen zijn per thema beschreven waarbij aangegeven wordt waar de discussie ligt.

5.1 Gezondheid

Bewoners ervaren al lange tijd veel last van het bestaande industrieterrein BZOB. Onderwerpen die het meest genoemd werden, zijn geluid van industrie en verkeer van en naar BZOB (inclusief N279), stank afkomstig van de industrie en luchtvervuiling (fijnstof, stikstof). Er zijn nu al grote zorgen over de gezondheid en wat dit betekent op de lange termijn voor henzelf en hun kinderen. *"Wat betekent het dat stikstof een kritisch aspect is voor de ontwikkeling van BZOB-Oost voor de gezondheid van mensen?"*.

Veel bewoners hebben zelf al maatregelen getroffen aan hun huizen om de overlast te verminderen, maar tegen verminderde luchtkwaliteit is weinig te doen. Er heerst een gevoel van onmacht. In combinatie met de nieuwe aanrijdroutes voor de N279 en een mogelijke uitbreiding van BZOB-Oost dreigt de overlast alleen maar toe te nemen en

daarmee de zorgen voor de gezondheid. Dit beeld zorgt voor veel emoties. De huidige situatie in het gebied baart de betrokken overheden ook zorgen en zorgt ook voor een erg lastige spagaat. De emoties worden zeker gezien en erkend.

Een ander emotioneel punt is de zogenaamde milieuzonering met classificaties (categorie 1 tot en met 6). Hoe hoger de klasse, hoe intensiever de belasting van het milieu. Bij veel bewoners is er grote weerstand tegen een beeld dat er een categorie 4, 5 of zelfs 6 bedrijventerrein zou ontstaan: "een nieuwe mestverwerker of een afvalcentrale". Het op tafel blijven van deze categorieën is door sommige stakeholders ook genoemd als een breekpunt: "Als categorie 4, 5 en 6 een mogelijkheid is, stopt dit gesprek nu". Voor de werkgevers is de categorisering een achterhaald begrip. Zij wensen een uitbreiding van BZOB met bedrijven die geen stank of geluid produceren en staan ook open voor het stellen van duidelijke kaders voor bestaand BZOB en eventueel te ontwikkelen nieuw terrein.

Bij de vertegenwoordigers van werkgevers is veel begrip voor zorgen van bewoners omtrent hun gezondheid. Zij geven aan dat de zorgen en ergernissen ook gedeeld worden door mensen die op BZOB werken. Voor hen is dit ook aanleiding geweest om mee te werken aan het aangescherpte geurbeleid. Er is een grote bereidheid om verder te werken aan verbeteringen op het bedrijventerrein, in samenwerking met de andere stakeholders.

5.2 Leefbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid

In nauwe verbinding met het thema *Gezondheid* staan de thema's *Leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid*. Er staat volgens bewoners een grote druk op de leefbaarheid in het gebied. Dat wordt op verschillende manieren uitgedrukt. Met het verdwijnen van bos verdwijnt natuur in de nabijheid van de woningen. Natuur die gebruikt kan worden voor recreatie, bijvoorbeeld wandelen, fietsen en paardrijden. Ook natuur die op dit moment het uitzicht van bewoners bepaalt vanuit huis of vanuit routes op weg naar huis. BZOB-Oost zou een verandering van het uitzicht betekenen, een toename van verkeer en als er geen beperkingen komen ook een toename van uitstoot van de industrie.

Bewoners maken zich ook zorgen over de veiligheid van de wegen in de nabijheid van het industrieterrein met een toename van vrachtverkeer. Dat gaat om de toegangswegen naar BZOB en kruisingen voor voetgangers, fietsers en ruiters. Toename van verkeer, ook vanuit nieuwe aansluitwegen van de N279, gaat gepaard met een toename van trillingen waar direct omwonenden mee te maken hebben. Vanuit de betrokken overheden is een goede, veilige ontsluiting van BZOB van groot belang om het huidige verkeer te faciliteren en de doorstroming te bevorderen.

Daarnaast is voor sommigen ook overlast van werknemers op het industrieterrein een issue, te denken valt aan luidruchtige bbq's op parkeerterreinen, mensen die eigen terrein oprijden of oversteken op weg naar een camping of slecht verlichte fietsers en hardrijdende busjes. Dit geeft een gevoel van onveiligheid. Door een enkeling worden werkmigranten ook ervaren als een bedreiging voor het sociale gevoel in de wijk.

Tenslotte zijn bewoners achterdochtig over wat een uitbreiding van BZOB-Oost betekent voor het resterende deel van het bos. *In hoeverre is dat dan veilig? Wat zijn afspraken nu waard in relatie tot behoud van dat deel van het bos? Komt er na een deel 1 ook een deel 2?*

5.3 Natuur

Om BZOB-Oost mogelijk te maken, zal bos gekapt moeten worden. Qua natuur ligt de locatie BZOB-bos in het Natuurnetwerk Brabant. Een mogelijke ontwikkeling hier zal daarmee in strijd zijn met provinciale kaders. Hiervoor is compensatie een verplichting. Het is de vraag of het mogelijk is natuur terug te laten komen in de nabijheid van de wijk

Brouwhuis. Het is nog onduidelijk in hoeverre Kloostereind zich daarvoor leent. Er is in ieder geval wel behoefte aan een groen buffer tussen de wijk en het bedrijventerrein. Dat is voor veel stakeholders erg belangrijk.

De mogelijke ontwikkeling van BZOB-Oost levert ook vragen op over de bundeling van natuurontwikkeling in combinatie met de natuuraanleg, het zogenaamde B5 aanbod, van de 5 grote Brabantse steden (Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg) en de natuuropgave in het kader van de N279.

Voor vertegenwoordigers van de werkgevers is het belangrijk om bij een eventuele uitbreiding van BZOB enkel bos te kappen indien er vraag is naar een terrein. Een eventuele bestemmingsplanwijziging, waar ook instemming van de provincie vereist is, hoeft niet noodzakelijkerwijs tot het kappen van bomen te leiden. Daarvoor is de pilot ook gestart om werklocaties vraaggericht en gefaseerd te ontwikkelen.

5.4 Economisch

Een zorgpunt voor werkgevers is de beschikbaarheid van gronden om ruimte te geven aan Helmondse bedrijven om uit te breiden en nieuwe bedrijven om zich te vestigen. Op de korte en lange termijn. Inmiddels blijkt er op het bestaande BZOB geen ruimte meer te zijn voor significante uitbreidingen voor bedrijven. In principe is een locatie voor een nieuw bedrijventerrein van ondergeschikt belang. Er zijn goede werklocaties nodig voor de bedrijven in de regio. De angst bestaat alleen dat een locatie elders in Helmond veel meer tijd gaat kosten. Vanuit bewonersvertegenwoordigers is er overigens ook in algemene zin begrip voor de wens om meer ruimte te krijgen voor bedrijven.

Een punt van discussie is bij een deel van de stakeholders of het hard is aan te tonen dat bedrijven nu meer ruimte nodig hebben. Op dit moment is lastig te bewijzen dat een bedrijf nu zou willen tekenen voor een terrein in BZOB-Oost, vanuit de onzekerheid die er is over de haalbaarheid van het terrein en de tijd die nog nodig is. Tegelijkertijd lijkt de ruimte voor uitbreidingen op BZOB op dit moment niet groot. En, zo geven werkgevers aan, zijn er voorbeelden in de regio waarbij beschikbare ruimte heel snel weg is.

Er bestaan vanuit bewonersgroepen ook vragen over het type werkgelegenheid op BZOB(-Oost). Er leeft het beeld dat er voornamelijk laaggeschoold werk terugkomt, dat niet zozeer aansluit op de arbeidsbevolking van Helmond. De werkzoekenden in Helmond zouden qua scholing en achtergrond niet aansluiten op de vraag van bedrijven in BZOB. Daarmee zou de uitbreiding niet tegemoet komen aan banen voor Helmondse.

Mensen nabij BZOB-Oost maken zich zorgen over de waarde van hun huizen als gevolg van de veranderingen in hun gebied. Er wordt al veel overlast ervaren. Daarnaast staat de aanleg van nieuwe aansluitingen voor de N279 gepland. Tezamen met een mogelijke uitbreiding van BZOB richting het oosten wordt gevreesd voor toenemende overlast en daarmee voor verminderde aantrekkelijkheid (en dus waarde) van hun woning.

5.5 Gebrek aan vertrouwen

Een belangrijke constatering in dit proces was een gebrek aan vertrouwen in informatie en handelen van (vertegenwoordigers) van de gemeente, inclusief de politiek. Ondanks een belofte vanuit het college om maximaal rekening te houden met belangen van mensen die met een mogelijke uitbreiding te maken krijgen. Dat heeft verschillende oorzaken en gevolgen.

Allereerst is er op dit moment weinig informatie beschikbaar over de ontwikkeling van BZOB-Oost behalve informatie uit een coalitieakkoord met een duidelijk voorbehoud, raadsinformatiebrieven en informatie uit regionale ontwikkeling van bedrijventerreinen. Betrokkenen vinden het lastig om zich een beeld te vormen van de opgave, hoe het hen raakt en wat er vanuit hun perspectief nodig zou zijn om hier verbeteringen te realiseren.

Het gebrek aan informatie beperkt het gesprek en wekt ook wantrouwen: *"Waar praten we nu over. Waar moet ik ja tegen zeggen? Word ik wel serieus genomen?"*

Voor veel bewoners is er op dit moment geen vertrouwen in een goede uitkomst, simpelweg omdat er nu al veel overlast wordt ervaren en daar wordt in hun ogen ook weinig aan gedaan. De verbeteringen zoals het geurbeleid, hebben nog weinig merkbare vooruitgang opgeleverd in hun ogen. Er heerst een gevoel dat dit deel van Helmond alleen maar de nadelen kan ervaren van een bedrijventerrein en dat men er op geen manier ook profijt van heeft (*"enkel lasten en geen lusten"*).

In 2001 is vanuit de gemeente met drie bewoners een Intentieovereenkomst gesloten waar staat beschreven dat de gemeente de Brouwhuisse heide in stand zal houden. Deze overeenkomst is ondertekend door toenmalige burgemeester Van Elk. Dat er nu mogelijk wordt afgeweken van deze afspraken, wekt veel onbegrip bij de opstellers en andere bewoners. Over de juridische waarde van de intentieovereenkomst leven verschillende beelden bij stakeholders. Daarnaast worden beloftes genoemd vanuit de gemeente voor het herstel van natuur, die niet zouden zijn gedaan.

Vanuit de werkgevers is ook een kritische houding ten opzichte van de gemeente. Grote bron van irritatie is het gebrek aan keuzes. In hun ogen had er al in een veel eerder stadium ruimte moeten zijn voor meer bedrijvigheid. Ze hebben veel moeite met de trage besluitvorming en de onduidelijkheid die er nog steeds is, ondanks (regionale) afspraken over programmering van bedrijventerreinen en toezeggingen ten aanzien van BZOB-Oost. In de *Programmering bedrijventerreinen Stedelijk gebied Eindhoven* is BZOB-Oost op groen gezet, er is echter nog geen start gemaakt met de procedure om het bestemmingsplan te wijzigen (*"we voelen ons belazerd"*).

Het gebrekkige vertrouwen heeft de nodige gevolgen. Een van de gevolgen is dat een onderbouwing van de ontwikkeling van BZOB-Oost door burgers niet wordt geloofd. Zo zijn er vragen over de locatiekeuze, de gevolgen van stikstofnormen en nut en noodzaak. Ook informatie over berekeningen van geluid, geur of luchtkwaliteit wordt in twijfel getrokken. De cijfers zelf staan ter discussie en ook de wijze van berekenen. Mensen voelen ook een ongelijkwaardigheid bij het beoordelen van deze cijfers en ze voelen zich soms niet in staat lastige materie te beoordelen. Terwijl dat wel nodig is om de situatie goed te kunnen overzien.

Door de GenX lozingen, die bekend werden eind 2017, zagen bewoners bevestigd waar ze zo bang voor zijn, dat bedrijven geen rekening houden met hun gezondheid. En dat de overheid niet voldoende over hen waakt. De omvang, de gevolgen en de aanpak ervan, geven veel onduidelijkheden. De GenX lozingen worden getypeerd als symbool voor de problemen die er zijn in het gebied en worden gezien als een bedreiging voor grondwater, oppervlaktewater en luchtkwaliteit. Vanuit de gemeente gezien is dit een probleem dat moet worden opgelost omwille van de volksgezondheid. Dit staat voor vertegenwoordigers van de gemeente los van de problematiek in Brouwhuis.

Tenslotte werd het weinige vertrouwen zichtbaar in gesprekken, waar deelname aan het MGA traject door enkele betrokkenen werd uitgelegd als een mogelijke poging van de gemeente om de juridische positie van bewoners te verzwakken. Deelname zou in hun ogen betekenen dat mensen minder sterk zouden staan in een eventueel juridisch proces over het kappen van het BZOB-Bos. *"Wordt hier een juridisch dossier opgebouwd? Maak ik mijn positie zwakker als ik in een later stadium wel bezwaar ga maken?"*. Deelname in het MGA proces zou vanuit dit perspectief niet verstandig zijn. Daarnaast heerst een gevoel bij sommigen dat uitkomsten al vaststaan. Dan heeft deelname niet zoveel zin. Tenslotte heeft een deel van de stakeholders aangegeven dat deelname aan het MGA proces door de buitenwereld nog wel eens verkeerd kon worden uitgelegd. Dat deelname betekent dat zij meepraten over het kappen van het bos.

6. Oplossingsrichtingen

In bijna ieder gesprek is ondanks de grote zorgen en ergernissen gesproken over mogelijke oplossingsrichtingen. Deze zijn geformuleerd vanuit het stellen van kaders voor een vervolg, verbeteringen in het gebied die sowieso wenselijk zijn en concrete voorstellen voor directe overlast vanuit het bedrijventerrein. De ideeën zijn een opsomming van wat voorbij is gekomen in de gesprekken. Dit is geen gezamenlijk bepaalde lijst, maar de ideeën geven wel een beeld waar betrokkenen nu aan denken. De ideeën die zijn geopperd, zijn hieronder weergegeven:

- ◆ Een strenge selectie van het type bedrijven op het bedrijventerrein; zero-emissie, geen geluid of stank, meer banen en werkgelegenheid in aansluiting op arbeidsbevolking van Helmond.
- ◆ Verbeteren veiligheid verkeerssituaties bij het oversteken van de wegen rondom BZOB en de kruisingen van de N279 vanuit Kloostereind.
- ◆ Geluidswerende maatregelen tegen het (toenemende) verkeer; isoleren huizen in nabijheid, hoge, groenwallen langs de Rochadeweg en de N279, asfalt eisen, bomen herplant in maisgebied Kloostereind en nabij rotonde Rochadeweg/N-279.
- ◆ Een gebiedsgerichte aanpak met als eis een vermindering van uitstoot in het gebied als geheel. Enkel een ontwikkeling van BZOB als uitstoot netto omlaag gaat en daarmee de overlast voor bewoners vermindert en het woonklimaat verbetert. Bedrijven moeten gesloten systemen aanleggen waarmee ze alles afvangen wat overlast kan betekenen.
- ◆ Strenger handhaven van milieunormen; intensiever controleren en terugdringen overlast. En duidelijke consequenties afspreken. Daarnaast moeten meetgegevens toegankelijk worden voor burgers (transparantie). Dit kan gecombineerd worden met een nieuw meetnet, met nieuwe technologie waardoor gegevens direct inzichtelijk in beeld kunnen worden gebracht, ook voor bewoners. Daarmee kan controle ook intensiever plaatsvinden.
- ◆ Gebiedsontwikkeling Kloostereind; werken aan kwaliteiten van landschapspark door gebied toegankelijker en gebruiksvriendelijker te maken voor wandelaars, fietsers, ruiters. Dat kan door nieuwe routes, voorzieningen, stallen, een recreatieve boerderij. Tegelijkertijd het tegengaan van *verrommeling* met storende, overlastgevende onderdelen als een varkens- en kalkoenenboer en kassen. Ook kunnen delen in beheer van bewoners worden uitgegeven zonder directe kosten.
- ◆ Nieuwe aansluitingen op de N279 aan de zuidkant van BZOB in plaats van de noordkant.
- ◆ Het bestaande industrieterrein eerst toekomstbestendig maken door de grootste overlastgevers te herplaatsen.
- ◆ Natuurontwikkeling zo dicht mogelijk op de wijk Brouwhuis waardoor de natuur die verloren gaat zoveel mogelijk in de nabijheid terugkomt.
- ◆ Veilige, natuurvriendelijke routes van en naar Vlierden/Ommel en de Bikkels. Om daarmee ook aantrekkelijke routes voor bewoners en recreanten te krijgen richting Kloostereind en het centrum van Brouwhuis.
- ◆ Onafhankelijke experts betrekken op ingewikkelde thema's als luchtkwaliteit om informatie te krijgen die iedereen vertrouwt en discussies minder ongelijk maken.

7. Concluderend en hoe verder

Vooraf was het de vraag of er zicht kon komen op een uitkomst van het vraagstuk BZOB-Oost die door alle vooraf geselecteerde stakeholders als een verbetering kan worden ervaren. Op dit moment is dat mede door de genoemde barrières nog niet het geval. Er is nog geen zicht op een uitkomst die tegemoet komt aan belangen van alle groepen stakeholders en die ervaren wordt als een verbetering door alle betrokkenen. Als het college ervoor kiest om door te gaan met het proces rondom BZOB-Oost is het van belang met enkele fundamentele punten rekening te houden.

Een eventuele oplossingsrichting heeft pas kans van slagen als tegelijkertijd met de uitbreiding van het bedrijventerrein een vooruitgang optreedt voor het leefgebied van bewoners en het woongenot verbetert. Dan zou een uitbreiding van een bedrijventerrein gepaard moeten gaan met een afname van uitstoot, stank en geluid. Gezien de problemen die er nu al zijn in het gebied en de historie met overlast, is het hoe dan ook nuttig om gezamenlijk te onderzoeken hoe de situatie van bewoners kan verbeteren.

Om met alle belanghebbenden te werken aan oplossingen voor de geschetste zorgen en behoeften, is een basis van vertrouwen noodzakelijk. Dat vereist openheid, betrouwbare informatie, gelijkwaardigheid aan tafel en de veiligheid dat dit niet de eigen juridische positie ondermijnt. Er is veel inspanning nodig om vertrouwen te herstellen. Dit is niet alleen van waarde in de opgave rondom BZOB, maar ook op andere dossiers.

De huidige situatie in het gebied met de overlast die wordt ervaren en het gebrekkige vertrouwen maakt gezamenlijk werken aan een situatie waarbij iedereen er op vooruit gaat, heel lastig. Om te zoeken naar oplossingen is het nodig dat mensen zich verdiepen in de opgave en zich openstellen voor andere perspectieven. Het merendeel van de stakeholders heeft aangegeven onder voorwaarden wel in gesprek te willen blijven. Daarmee is niet gezegd dat deze stakeholders eenduidig naar het vraagstuk kijken. Tijdens de gesprekken spraken bijna alle bewoners zich uit tegen de kap van bomen ten oosten van het huidige BZOB. Toch werd duidelijk dat betrokken (groepen) bewoners lang niet altijd op dezelfde manier dachten over de genoemde zorgpunten en de wijze waarop daarmee kon worden omgegaan. Een deel van direct omwonenden heeft ook aangegeven in gesprek te willen blijven om verder te werken aan oplossingen voor de huidige problemen. Met de mensen die willen nadenken over oplossingen, zonder enige verplichting ten aanzien van een mogelijk akkoord, kan een vervolgstap worden gezet.